

Pozdrav od Mikuláša (2012)

- * *Človek je hádanka a dosť možné i najväčšia hádanka sveta. Nie ako živočích, ani ako bytosť spoločenská, ako časť prírody a spoločnosti, ale ako osobnosť, ba práve ako osobnosť. Celý svet je ničím v porovnaní s ľudskou osobnosťou, s jedinečnou ľudskou osobou, s ojedinelým ľudským osudom.*
- * *Svet má ideálne základy, ktoré majú univerzálnu povahu... Boh je láska prenikajúca do človeka... Život sa stáva plochým, maličkým, ak niet Boha a vyššieho sveta.*
- * *Duch je akoby závanom Božím, ktorý preniká do ľudskej bytosti a udeľuje jej vyššiu dôstojnosť, vyššiu kvalitu existencie, vnútornú nezávislosť a jednotu.*
- * *Existencia osobnosti predpokladá slobodu. Tajomstvo slobody je tajomstvo osobnosti... Prejavom slobody je láska a dôraz na vlastné svedomie. Slobodný človek je ten, ktorý dáva, pomáha, oslobodzuje a miluje.*
- * *Duchovné hodnoty sa utvrdzujú predovšetkým aktom vlastnej slobody. Najpotrebnejšie ešte nie je najhodnotnejšie. Aj tie najvyššie duchovné hodnoty zmiznú, ak sa sloboda neupriamuje na ich utvrdzovanie.*
- * *Žijeme v chaotickom svete, v ktorom je sloboda neprípustným luxusom. Problém spravodlivosti a slobody sa vôbec nestavia v jeho rýdzosti, je pohrúžený do kalnej atmosféry. Boj za elementárne statky, za samu možnosť žiť vytláča otázku hodnôt.*
- * *V kapitalistických demokraciách peniaze a úplatná tlač môžu ovládať spoločnosť a zbaviť ju reálnej slobody, zatiaľ čo deklarácia práv človeka a občana mala náboženské korene, zrodila sa za reformácie, ktorá proklamovala slobodu svedomia.*
- * *Nový človek sa klania ideálu alebo idolu produktivity, ktorá z človeka robí funkciu výroby, klania sa sile a úspechu, je nemilosrdný k slabým, jeho hybnou silou je súťaženie v boji, a čo je najdôležitejšie, prebieha v ňom oslabenie a takmer zničenie duchovnosti. Nový človek chce v sebe zatvoriť prístup k nekonečnu a skryť sa v konečnosti.*
- * *Práve kresťanstvo učí, že ľudská duša je drahocennejšia než všetky kráľovstvá zeme, kresťanstvo je nesmierne vnímavé voči každému jednotlivému človeku, voči jeho individuálnemu osudu.*
- * *Verím v pravý aristokratizmus osobnosti, v existenciu géniov a velikánov, ktorí sú si vždy vedomí povinnosti služby, cítia ju nielen smerom hore, ale aj dole. Neverím však v aristokratizmus skupinový, založený na spoločenskej vyvolenosti.*
- * *Žijeme v dobe, keď ľudia nemajú radi pravdu a nehľadajú ju.*
- * *Lživá propaganda sa dopúšťa násilia na masách.*
- * *Spoločnosť bude taká, akí budú ľudia, ktorí ju tvoria.*

Nikolaj (Mikuláš) A. BERĎAJEV (1874–1948)
(dmj)

